

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/97/2019
Identifikačné číslo spisu:	2112217268
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:2112217268.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu DETTE Group, s.r.o., so sídlom v Trnave, Vl. Clementisa 21, IČO: 45 242 577, proti žalovanému V.J., trvale pobytom v Q. A., Y. XXX, zastúpenému JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom v Bratislave, Mandľová 90, o zaplatenie 6 000 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 18C/184/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 10. decembra 2018 sp.zn. 23Co/25/2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 10. decembra 2018 sp.zn. 23Co/25/2018 a rozsudok Okresného súdu Trnava z 5.septembra 2017 č.k. 18C/184/2012- 189 z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e.

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom (v poradí druhým) z 5.septembra 2017, č.k. 18C/184/2012- 189 výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 6 000 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne počítaným zo sumy 6 000 € od 9.júna 2011 až do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. rozhodol, že žalobca má právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že na základe zmluvy o pôžičke uzavretej 8.apríla 2011 si žalovaný požičal od veriteľa F. V. sumu 6 000 €. Prevzatie uvedenej sumy žalovaný potvrdil svojim podpisom na zmluve o pôžičke. Tvrdenia žalovaného vyhodnotil ako účelové, v snahe spochybniť nárok žalobcu, prípadne oddialiť rozhodnutie v predmetnom spore, čomu nasvedčoval postoj žalovaného v priebehu celého konania. Konštatoval, že zamietnutie žaloby nemožno postaviť na rozporných tvrdeniach žalovaného, nepreukázaných žiadnou skutočnosťou. Žalovaný uviedol viacero tvrdení, avšak žiadne nepreukázal.

2. Krajský súd v Trnave na odvolanie žalovaného rozsudkom z 10. decembra 2018 sp.zn. 23Co/25/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že zo zmluvy o pôžičke súd zistil, že bola uzavretá dňa 8. apríla 2011 medzi veriteľom F. a žalovaným V. ako dlžníkom ako zmluva o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka, ktorou prenechal veriteľ dlžníkovi peňažnú pôžičku vo výške 6000 € s tým, že

táto bude ku dňu 8. júna 2011 splatená. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej podľa § 524 Občianskeho zákonníka zo dňa 5. júna 2012 vyplýva, že postupca F. V. postúpil svoju pohľadávku na postupníka DETTE GROUP, s.r.o., so sídlom Trnava, Paulínska 20. Poukázal na to, že už v odpore žalovaný tvrdil, že si požičal sumu 3 000 € a druhú polovicu vo výške 3 000 € N.. Pri výpovedi na pojednávaní dňa 8. septembra 2014 už uvádzal sumu 2 350 €, pričom rozdiel odôvodnil stresom. Súčasne na pojednávaní dňa 5. mája 2014 žalovaná strana tvrdila, že uznáva žalobu čo do sumy 1 700 € a vo zvyšku žiadala žalobu zamietnuť. Súčasne však žalovaná strana pripustila, že prevzali v kancelárii sumu 4 700 € (s N. V.), pričom na ulici prevzali 1 000 €. Uvedené rozpory v základných tvrdeniach, ktoré sa rozchádzali od prvého podania (odporu) spolu s každým pojednávaním viedli súd k tomu záveru, že tvrdenia žalovaného sú účelové a zmätočné s cieľom vyhnúť sa plneniu. Súčasne aj ďalšie tvrdené skutočnosti, ktoré si odporovali (rozdiel v tvrdených prijatých sumách najskôr 3 000 €, potom 4 700 €, resp. 2 350 €, a nakoniec 1 700 €), viedli súd k záverom o účelovosti výpovedi a tvrdení žalovaného. Súd mal ďalej zo svedeckej výpovede R. V. preukázané, že došlo k odovzdaniu prostriedkov, preštudovaniu zmluvy, pričom opäť tvrdenie žalovaného o časovej tiesni, súd vyhodnotil ako účelové. Žalovaný trval na vypočutí svedka N. V., ktorého svedecká výpoveď mala preukázať ním tvrdené skutočnosti. Svedok uviedol, že žiadne prostriedky si od právneho predchodcu nepožičal, pričom ďalej uviedol, že žalovaný si podľa jemu dostupných informácií požičiaval prostriedky od viacerých subjektov, jeho spoločnosť bola vo finančných problémoch, ktoré skončili jej reštrukturalizáciou. Žalovaný dostal dostatočný priestor na kladenie otázok svedkovi, ktorý využil, avšak výpoveďou svedka sa nepotvrdili tvrdenia žalovaného. Súd vyhodnotil svedeckú výpoveď N. V. ako vierohodnú, keď tento tvrdil, že žiadnu pôžičku si nevzal od právneho predchodcu žalobcu. Žalovaný uviedol viacero tvrdení, avšak žiadne nepreukázal, a preto mal súd za to, že nárok žalobcu je v celom rozsahu dôvodný.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP tvrdiac, že súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa názoru žalovaného odvolací súd mal konanie zastaviť a to v zmysle § 167e ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“) z dôvodu, že na jeho majetok bol vyhlásený konkurz uznesením Okresného súdu Trnava zo 14.septembra 2018 sp.zn. 36OdK/183/2018, zverejneného v Obchodnom vestníku č. 182/2018 dňa 20.septembra 2018. Poukázal na to, že procesný inštitút zbavenia sa dlhov dlžníka (oddĺženie) je procesný nástroj určený výlučne pre dlžníka, ktorým možno za podmienok ustanovených v ZKR dosiahnuť nevymáhateľnosť rozhodujúcej množiny pohľadávok v rozsahu, v ktorom tieto nie sú kryté hodnotou majetku dlžníka. Do tohto počtu pohľadávok nesporne patrí aj pohľadávka vo výške 6 000 € s príslušenstvom uplatnená zo strany žalobcu proti žalovanému. Uvedená pohľadávka vznikla pred vyhlásením konkurzu na majetok žalovaného v rámci jeho oddĺženia. Vzhľadom na to, že zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku na majetok žalovaného sa začal konkurz, ako aj na skutočnosť, že žalobca si proti žalovanému uplatňuje pohľadávku, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze na majetok žalovaného, boli naplnené zákonné predpoklady na zastavenie konania vedeného na Krajskom súde v Trnave sp.zn. 23Co/25/2018 s poukazom na § 167e ods. 1 ZKR. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a aby „Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že konanie, v ktorom bol vydaný uvedený rozsudok, je zastavené“.

4. Žalobca sa k podanému dovolaniu nevyjadril

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je dôvodné; napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a konanie zastaviť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) z údajov uverejnených v Obchodnom vestníku zistil, že dňa 14.septembra 2018 Okresný súd Trnava uznesením

pod sp. zn. 36OdK/183/2018 vyhlásil konkurz na majetok žalovaného, ustanovil správcu JUDr. Miroslava Michaličku a rozhodol o oddlžení žalovaného tak, že ho zbavil všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v tomto konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze a dlhov, ktoré sú vylúčené z uspokojenia. Uznesenie bolo v Obchodnom vestníku uverejnené dňa 20.septembra 2018 [§ 167a ods. 3 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“)], pričom za zverejnené sa považuje deň 21. september 2018 (§ 199 ods. 9 ZKR). Krajský súd v Trnave ako súd odvolací o odvolaní žalovaného rozhodol dňa 10.decembra 2018. Z údajov uverejnených v Obchodnom vestníku č. 248/2018, vydaného dňa 28.decembra 2018 ďalej vyplýva, že konkurz vedený pod. sp.zn. 36OdK/183/2018 bol zrušený z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryla náklady konkurzu (§ 167v ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii).

7. Podľa § 167e ods. 1 ZKR, ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a ZKR) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b ZKR).

8. Podľa § 166a ods. 1 ZKR, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a § 166c ZKR), len v konkurze alebo splátkovým kalendárom môžu byť uspokojené tieto pohľadávky:

- a) pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len „rozhodujúci deň“),
- b) budúca pohľadávka ručiteľa, spoludlžníka alebo inej osoby, ktorej vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ak bude za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred rozhodujúcim dňom,
- c) pohľadávka, ktorá vznikne v súvislosti s vypovedaním zmluvy alebo odstúpením od zmluvy (§ 167d ZKR), ak ide o zmluvu uzatvorenú pred vyhlásením konkurzu.

Podľa § 166a ods. 2 ZKR pohľadávky podľa odseku 1 sa v konkurze uplatňujú prihláškou.

9. Podľa § 166b ZKR za nevymáhateľné voči dlžníkovi v prípade oddlženia sa považuje a/ príslušenstvo pohľadávky, ktoré presahuje 5 % istiny pohľadávky za každý kalendárny rok existencie pohľadávky, na ktoré vznikol nárok pred rozhodujúcim dňom; za obdobie kratšie ako kalendárny rok zostáva vymáhateľná alikvotná časť príslušenstva, b/ príslušenstvo pohľadávky, na ktoré vznikol nárok v rozhodujúci deň a po rozhodujúcom dni; to neplatí pre pohľadávku z úveru na bývanie, ibaže bola prihlásená do konkurzu, c/ pohľadávka zo zmenky, ak bola podpísaná dlžníkom pred rozhodujúcim dňom, d/ zmluvné pokuty a iné súkromnoprávne alebo verejnoprávne peňažné sankcie, kde povinnosť, ktorá zakladá právo uplatniť alebo uložiť takúto pokutu alebo sankciu, bola porušená pred rozhodujúcim dňom, e/ peňažné pohľadávky, ktoré patria alebo patrili osobe spriaznenej s dlžníkom a vznikli pred rozhodujúcim dňom, f/ trovy účastníkov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s účasťou v konkurznom konaní alebo v konaní o určení splátkového kalendára (ods. 1). Nevymáhateľnosť podľa odseku 1 sa nevzťahuje na oddlžením nedotknuté pohľadávky (ods. 2).

10. Procesnoprávnym účinkom vyhlásenia konkurzu podľa štvrtej časti zákona o konkurze a reštrukturalizácii je, že súd je povinný konania uvedené v ustanovení § 167e ods. 1 ZKR bez zbytočného odkladu zastaviť. Žalobca si žalobným návrhom uplatnil voči žalovanému pohľadávku, ktorá vznikla pred rozhodujúcim dňom (§ 166a ods. 1 písm. a/ ZKR) a žalovaný bol zároveň zbavený všetkých dlhov vzniknutých pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol konkurz vyhlásený. Vzhľadom na to, že zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku na majetok žalovaného nastali účinky vyhláseného konkurzu a súčasne účinky rozhodnutia o oddlžení žalovaného, ako aj skutočnosť, že žalobca si v tomto konaní uplatňuje pohľadávku, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze na majetok žalovaného, boli dané zákonné predpoklady na zastavenie predmetného konania ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu s poukazom na ustanovenie § 167e ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. Na základe uvedeného preto dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu (neboli splnené procesné podmienky pre vydanie napadnutého rozsudku), ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil (§ 449 ods. 1, 2 CSP) a konanie podľa ustanovenia § 167e ods. 1 ZKR zastavil (§ 450 CSP).

11. Dovolací súd záverom poznamenáva, že skutočnosť, že následne došlo k zrušeniu konkurzu z dôvodu, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu (viď oznámenie v Obchodnom vestníku

248/2018 z 28.decembra 2018), nemá vplyv na rozhodnutie konkurzného súdu oddĺžením dlžníka, a teda ani na rozhodnutie dovolacieho súdu o zastavení konania.

12. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok